

אהבה

יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ו', עמ' 350 – 354

פעם אחת ירדה לאדמה אהבה, יחד עם קרני השמש הזהובות.

נערה יפהפייה בעלת עיני תכלת, צמות בהירות, חיוך עליו, מצח רענן, עטופה במלמלת ערפלים, זוהרת, שמחה, אביבית...

היא סדרה את הנעל שהחליקה מרגלה, את שערה השובב שהציץ בסקרנות לתוך עיניה, זרקו לאחוריה פרחי זכריני, קטפה פרח בשדה וקשטה בו א לכו שמלתה, הציצה בהשתקפותה במי מעין, צופפה את גבותיה הפהות, זקפה את קומתה בגאון פיאה למלכה ופתאום פרצה בצחוק לבבי.

פשוט, כמו אהבה קלת דעת.

- לא, באמת לא אצליח להיות רצינית - פטפטה - והרי אני חובבת להפגין כבוד ראש, כשאני מופיעה לפני נתיני...

לאחר רגע של מחשבה המשיכה לפטפט בקול של פעמוני כסף:

- באמת לא אכפת לי. אהיה כמו שאני - אני. גם ככה מכרחים לשמע לי.

היא רצה חסרת סבלנות לקראת נתיניה וזהר של שחר ורד בער על לחיי הנרקיסים הקסומות שלה.

היא הבחינה בעיר גדולה, נעצרה ופזמה לעצמה.

- הנה מטרת מסעי. בעוד רגע יקוף אותי המון בני אדם, בעוד רגע אשמע איך מעלים את שמי על נס ואיך הוא חוזר הד אלוף פעמים. כמה שזה יהיה יפה... עד עכשו רק קראתי אותו בשורות מתרזות נהדרות שנקתבו לכבודי, בשירים ששרו למעני משוררים ברוכי השרא והמוסיקאים.

אהבה נכנסה לעיר הגדולה. לבה פעם בגופה הצעיר ונשימתה התלבטה בחשש. טרטור גלגלי כרפרות, שאון והמלה, שריקות וצלצול פעמונים - כל אלה החרידו את אהבה המסכנה.

אם מישהו היה מבטא את שמה, לא הייתה חשה כאן זרה כל כך ועצובה. באמת, האנשים האלה מוזרים, שונים ממה שתארה אותם לעצמה.

הנה הולכים היא והוא, שניהם צעירים ויפים. על מה הם מדברים?

- - את רואה - הוא אומר החתנה שלנו לא תוכל להערוך בעוד חדש.

אה, זוג מארס, אם כן הם ידברו עליה, על אהבה, ואהבה התחילה להקשיב בסקרנות.

- כמוכן - היא אומרת - יקח עוד די הרבה זמן להכין את הנדוניה שלי, ואבא שלי חוב עוד למכר את הכפר המעצבן הזה. ואתה, מתי צפויה ההעלאה שלך?

- את שואלת אותי כאלו שזה תלוי רק בי. את חושבת שהעלאה אפשר להזמין כמו רהיטים לסלון...

אהבה פקחה לרוחה את עיניה המשתאות ושאלה בעצב:

- על מה הם מדברים? האם המשוררים שקרו?

וכעבר רגע פרצה בצחוק.

- כמה שאני ילדותית. הרי הם נמצאים ברחוב, לא יעזו לדבר כאן עלי. עלי מדברים רק בנו, בלנית ניחוח פרחים ובצל עצים.

אהבה התהלכה בחפזון ברחובות, מחפשת גן. והיא מצאה גן. כאן ישבו על הספסלים אנשים רבים, ובכל מקום התרוצצו ילדים. אהבה אָזרה עז, התישבה על אחד הספסלים (היא הייתה מעדיפה לשבת על הדשא) והחלה להקשיב.

אני רוצה מאוד שאיגנש שלי ירשם ללמודי הרפואה - אמרה גברת לבושה הדר.

- ואני רוצה שניינקה שלי תהיה כתבנית - דברה חברתה, גם היא לבושה הדר. - אשה זקוקה לעצמאות.

- אני לא מצליחה לספק די גרבים לאדש שלי. גורב פעמים וכבר חור - אמרה גברת שלישית לבושה הדר.

- הנריקובה כל כך מפגרת, אשה קלת דעת שאינה חושבת על יום המחר - אמרה רביעית...

אהבה ישבה קרוב יותר לערוגת פרחים, אבל שם דבר על שטרות מזיפים של חמש מאות רובלים. אהבה ישבה עוד יותר קרוב אל הפרחים ושמעה שיחה על דלקת מעים.

בעיניה עלו פניני דמעות.

- גם כאן לא מדברים עלי.

אך פתאום נזכרה:

- מדברים עלי רק בלויי שירת צפורים, וכאן כל כך מעט צפורים... אולי כדאי ללכת ולהקשיב בדירות, בחדרים פרטיים, בסלונים?... כן, אבל לא יפה לצאת.

בכל זאת כל כך השתוקקה אהבה המסכנה לשמע את שמה, שאחרי הסוּס של רגע יצאה לדרך.

היא הלכה מדינה לדינה, טפסה על מדרגות מתכת, מדרגות מעץ אלון ומשיש, גלויים ומכסים בשטיחים, צעדה על מרצפות ממרקות ומבריקות, גלויים או מכסות במרבדים, הסתתרה במבואות מהדרים, ראתה על השלחנות ספרי שירה, שבהם שרו את שמה בצורה נפלאה כל כך, ראתה את תמונות הדיוקן שלה תלויות על הקירות, אפלו הבחינה, בעברה, בחלון ראווה, בגלוייה עם הכתבת "L' amour", אבל לא שמעה את שמה מבטא בפי אחד מנתיניה.

עד שבמקרה, כששר הלכה מדכדכת ועצובה, שמעה מישהו אומר:

- אה, תראה, הולך שם המשורר קישקושינסקי.

משורר! אם כן המעריץ הנאמן לה ביותר, שלים ופיטן!

היא רצה אחריו מתנשמת.

- מה, לזה יש כשרון? - אמר המשורר לחברו. - נו, אם לאידיוט הזה יש כשרון, אני משתתחה לקניד.

- אסור לשפט את האנשים בצורה מחמירה כל כך - חלק חברו על דעתו.

- עזוב אותי במנוחה. הוא יצרן שירים ולא אמן. באמת מה אכפת. נכנס לכוסית?

אהבה נכנסה אחריהם לבר, אחר כך ליתה אותם עד הדינה.

- נו, תהיה בריא. אני צריך לכתב שיר. הזמינו אצלי ליום רביעי. אחד כזה נשגב, עם משמעות מוסרית.

אהבה נכנסה לחדרו של המשורר, ראתה איך הוא מתרוצץ בו, מעשו סיגריה אחרי סיגריה, איך ישב לבסוף, פלט קללה מלערת והתחיל לכתב עליה, על אהבה.

חורת, מבהלת, בלחיים סמוקות, מבט קודח בעיניה, עמדה דומם כשהיא פוכרת את אצבעותיה.

- אָני חוֹלְמַת אוֹ שְׁזָה חַלוּם בְּלֵהוּת בְּהַקִּיץ? - לְחֻשָּׁה בְּלִי קוֹל בְּשִׁפְתַיִם חוֹרוֹת.

פְּתֹאוּם קִמְצָה אֶת יְדֵה הַקְּטָנָה לְאֶגְרוֹף וְהִלְמָה בְּעַרְפוֹ שֶׁל הַמְּשׁוֹרֵר. אָבֵל הוּא הַמְּשִׁיךְ לְכַתֵּב, מְחַק וּמְרַח, הַתְּעַצְבֵּן וּבְדַק בְּמִלּוֹן, וְתוֹךְ כְּדִי כֶּף מִלֵּא אֶת הַחֵדֵר בְּעֵשׂוֹן כְּבֵד עַד שֶׁאֲהַבָּה חֲמִיקָה מִחֵדְרוֹ שֶׁל מְשִׁרְתָה הַמְּסוּר תְּשׁוּשָׁה, בְּשִׁמְלָה מְקַמְטָת, וְהַתְּמוּטָטָה לִיד דְּלִתּוֹ.

זְמַן רַב שֶׁכְּבָה שָׁם, מִפְּנֵי שֶׁאִישׁ לֹא הִבְחִין בְּדַמוּתָהּ הַשְּׂקוּפָה וְ"עֲזָרָה רִאשׁוֹנָה" לֹא בָּאָה כְּדִי לְהַגִּישׁ עֲזָרָה לְמִסְכָּנָה.

כְּפֶאֱשֶׁר פָּקְחָה אֶת עֵינֶיהָ הַעֲצִיפּוֹת כְּבָר הַחֲשִׁיךְ וְתַקְּוָה חֲדָשָׁה נִצְתָה בְּלִבָּהּ שֶׁל אֲהַבָּה הַמְּטֻרְדָּת.

- אוֹלֵי נְתִינֵי מְדַבְּרִים עָלַי רַק בְּלִילָה, לְאוֹרוֹ שֶׁל הַיָּרֵחַ? כּוֹ, הֲרִי קָרְאֵתִי עַל כֶּף לְעֵתִים קְרוֹבוֹת.

גִּלְגַּל הַיָּרֵחַ זָרַח בְּשָׁמַיִם, צָהַב וְגִדּוּל.

אֲהַבָּה שׁוֹטְטָה בְּרַחוּבוֹת הָעִיר וְהַגִּיעָה אֶל גֵּן, אָבֵל הוּא הִיָּה סְגוּר וְרִיק. הִלְכָה אֲהַבָּה לְבִדּוּד דָּרָךְ הָעִיר הַשְּׂקֻטָה מְעַכְלָת אֶת אַכְזָבַת יוֹם הָאֲתָמוּל, מְרַגְּעָה אֶת פְּצָעֶיהָ הַמְּדַמְמִים בְּדַמְמָה וּבְבִדּוּדוֹת.

פְּתֹאוּם הַגִּיעָה לְאֲזִנֶּיהָ הַמְּלָה וְכַעֲבֵר רָגַע רֵאֲתָה חֲבוּרָה שֶׁל נְשִׁים נִמְלָטוֹת בְּבִהְלָה לְאֶרֶץ הַרְחוּב. שְׁנֵי עוֹבְרֵי אֶרֶץ מִתְאַרְחִים הַפְּטִירוֹ בְּנִימָה שֶׁל אֵי-רָצוֹן תוֹךְ כְּדִי צָחוּק:

- נַעֲרוֹת הָאֲהַבָּה.

לְמַחְרַת חֲבַק אָבֵא-אִידָאֵל אֶת בְּתוֹ הַבּוֹכִיָּה - אֲהַבָּה וְדַבֵּר עַל לִבָּהּ בְּאֲהַבָּה:

- אֲתָ רֹאָה, אֲמַרְתִּי לָךְ, אֲתָ רֹאָה, לֹא שְׁמַעְתְּ בְּקוֹלִי וּמָה? עֲצוּב, נְכוֹן? חִפְשֵׁת מַחְמָאוֹת, שְׂבָחִים. טוֹב לְפָחוֹת שֶׁהִיָּה לָךְ כּוֹבַע שֶׁל רֹאָה וְלֹא נְרֵאִית, אַחֲרָת, בְּתֵי הַיְקָרָה, הֵייתְּ מְבִלָּה אֶת הַלִּילָה בְּמַחְבוּשׁ.

אֲהַבָּה בְּכַתָּה.

